

УДК 929:94Војводић М.
DOI 10.7251/SIC2508253S
COBISS.RS-ID 142899969

МИХАИЛО ВОЈВОДИЋ (1938–2025)

У Београду је 22. марта 2025. године у 87. години живота преминуо Михаило Војводић, угледни историчар, редовни професор у пензији и члан Српске академије наука и умјетности. Војводић је рођен 27. октобра 1938. године на Цетињу. Након завршетка основне школе и гимназије у Црној Гори, школовање и каријеру наставио је у Београду. Уписао је студије историје на Филозофском факултету у Београду, гдје је дипломирао 1960. На истом факултету је 1961. године изабран за асистента на Катедри за општу историју новог вијека. Магистрирао је 1964, а школске 1964/65. године боравио је Француској на усавршавању. Докторску дисертацију *Скадарска криза 1913. године* одбранио је 1966. године на Филозофском факултету у Београду. На матичној институцији је биран у сва наставничка звања, а редовни професор постао је 1980. године. Током академске каријере обављао је функцију шефа Катедре за општу историју новог вијека (1988–1990), управника Одјељења за историју (1998–2000) и декана Филозофског факултета (1998–2000). За дописног члана Српске академије наука и умјетности изабран је 2009, а за редовног 2015. године. У САНУ је од 2016. до 2024. године обављао дужност секретара Одјељења историјских наука. Био је члан Одбора за проучавање настанка Краљевине СХС (1914–1918), Одбора за историју XIX и XX вијека, Одбора за историју српско-руских односа, Вардарског одбора, Управног одбора Фонда САНУ, те предсједник Управног одбора Балканолошког института САНУ.

Главна истраживачка поља Михаила Војводића била су општа и национална историја новог вијека с фокусом на спољну политику Србије крајем XIX и почетком XX вијека. *Документи о спољној политици Краљевине Србије 1903-1914.* свједоче о напорима српске дипломатије да заштити српске националне интересе у сложеном међународном окружењу у предвечерје Првог свјетског рата. У објављивању ове импресивне збирке докумената у седам књига од 29 свезака и 42 тома значајан допринос дао је Михаило Војводић. Један је од приређивача збирке докумената *Србија 1878. Документи* (Београд 1978). Из његове библиографије издвајамо неколико монографија: *Скадарска криза 1913. године*, Београд 1970; *Србија у међународним односима крајем XIX и почетком XX века*, Београд 1988; *Србија и Балкански ратови*, Београд 2018; *Године неизвесно-*

сти: *Србија у међународној политици 1903–1908*, Београд 2021; *Балкански расплет: отпор Србије страним интересима на Балкану (од Анексионе кризе до Великог рата)*, Београд 2024. Маркантној личности Стојана Новаковића посветио је више дјела: *Стојан Новаковић и Владимир Карић*, Београд 2003; *Петроградске године Стојана Новаковића (1900–1905)*, Београд 2009; *Само својим путем: Стојан Новаковић у скупштинском и јавном животу Србије 1905–1915*, Београд 2015. Био је учесник више домаћих и међународних научних конференција, а под његовим менторством одбрањен је већи број магистарских радова и докторских дисертација.

Михаило Војводић је на Филозофском факултету у Бањој Луци годинама предавао *Општу историју новог вијека I (XV–XVIII вијек)* и *Општу историју новог вијека II (XIX вијек)*. Већина данас активних историчара новог вијека и чланова Удружења историчара Републике Српске били су његови студенти. Михаила Војводића ћемо памтити као посвећеног, озбиљног и преданог истраживача, те скромног човјека заслужног за развој и напредак историјске науке Републике Српске.

Радован Субић